

PRITARTA
Švietimo ir mokslo
ministerijos kanclerio
2012 m. *gimnazijos 27*
potvarkiu Nr. *P-208*

PATVIRTINTA
Riešės gimnazijos
direktoriaus
2012 m. *gimnazijos 31*
įsakymu Nr. VI- *388*

RIEŠĖS GIMNAZIJOS IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo tiekėjo pavadinimas – Riešės gimnazija (toliau – Gimnazija), kodas 195004583.
2. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga.
3. Gimnazijos grupė – bendrojo ugdymo mokykla (3120).
4. Gimnazijos tipas – gimnazija (3125).
5. Gimnazijos adresas – Beržų g. 2a, Riešė, Vilniaus r., tel. (8-5) 246 9779, faksas (8-5) 246 9779, el. paštas rastine@riesesmokykla.w3.lt.
6. Savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, adresas A. Volano g. 2/7, Vilnius, identifikavimo kodas 188603091.
7. Ikimokyklinio ugdymo programa vykdoma Riešės gimnazijos Bukiškių priešmokyklinio ugdymo skyriuje.
8. Ikimokyklinio ugdymo programa vykdoma lietuvių kalba.
9. Vaikai ir jų poreikiai:
 - 9.1. Riešės gimnazijos ikimokyklinio ugdymo programa (toliau – Programa) skiriama 3-6 metų vaikams. Ja siekiama tenkinti pagrindinius vaikų poreikius: saugumo, sveikatos, judėjimo, žaidimo, bendravimo, bendradarbiavimo, pažinimo, saviraiškos. Programos tikslas, uždaviniai ir turinys orientuoti į vaikų visuminį ugdymą. Ikimokyklinio amžiaus vaikas – bręstanti asmenybė, turinti individualių ir socialinių poreikių: nori būti mylimas, gerbiamas, suprastas; trokšta aktyvios veiklos, kad pažintų aplinką ir kurtų save; nori būti savarankiškas; nori bendrauti ir bendradarbiauti su kitais; nori pažinti, suprasti suaugusiųjų pasaulį, rasti savo vietą jame;
 - 9.2. mišraus amžiaus grupėje ugdomi 3-5 ir 6 metų vaikai. Grupėje vaikai ugdomi pagal dvi programas – priešmokyklinio ugdymo bendrąją ir ikimokyklinio ugdymo programas. Ugdymo procesas diferencijuojamas ir pritaikomas skirtingo amžiaus vaikams.
10. Mokytojų ir kitų specialistų pasirengimas. Programą įgyvendina ikimokyklinio ugdymo pedagogas ir priešmokyklinio ugdymo pedagogas. Pedagogai yra įgiję reikiamą aukštąjį išsilavinimą. Aktyviai tobulina kvalifikaciją, dalyvauja projektuose ir kt. renginiuose.
11. Regiono ir švietimo teikėjo savitumas:
 - 11.1. Riešės gimnazijos Bukiškių priešmokyklinio ugdymo skyriuje ugdomi įvairių socialinių sluoksnių ne tik iš lietuviškų, bet ir iš mišrių kalbine sudėtimi šeimų vaikai;

11.2. Gimnazija užtikrina Bukiškių gyvenvietės ir apylinkių gyventojams švietimo prieinamumą valstybine kalba bei vaikų visuminį ugdymą.

12. Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai. Ikimokyklinio ugdymo grupių veiklos paskirtis – padėti šeimai ugdyti vaiką, atitikti tėvų lūkesčius ir poreikius. Vaikai, lankantys grupes, ugdomi visapusiškai, atsižvelgiama į vaikų individualumą, unikalumą, atsineštą patirtį iš šeimos, buvimas grupėje vaikams yra saugus, teikiantis džiaugsmo. Įstaigos bendruomenė siekia pažinti ugdytinių šeimą (organizuoti susirinkimus, bendrus renginius, individualius pokalbius ir kt.), rinkti informaciją apie vaiką supančią emocinę, socialinę ir kultūrinę aplinką, numatyti vaiko ugdymo(si) darną garantuojančias sąlygas.

13. Programa parengta vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministro patvirtintu 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-627 „Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašu“ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. V-1009 redakcija) bei pagrindiniais teisiniais dokumentais, reglamentuojančiais ikimokyklinio ugdymo(si) veiklą – LR Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymas, 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281; Vaiko teisių konvencija, 1989 m. lapkričio 20 d. Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja; LR vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas, 1996 m. kovo 14 d. Nr. I-1234 ir kt.

II. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

14. Misija – ugdyti vaiką, padėti jam tapti laimingu žmogumi. Tai bus įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

14.1. individualumo – kiekvienas vaikas ateina su sava patirtimi, todėl ugdymas grindžiamas kiekvieno vaiko geriausiai susiformavusiais gebėjimais, sudarant sąlygas tobulinti tas sritis, kurios buvo išugdytos mažiau;

14.2. partnerystės su šeima – geri ugdymo rezultatai pasiekiami tik glaudžiai bendradarbiaujant su šeima, stengiantis sužinoti tėvų nuomonę įvairiais klausimais ir tėvus nuolat įtraukiant į ugdymo procesą;

14.3. aktyvumo – vaikai skatinami savarankiškai veikti, ieškoti, reikšti savo nuomonę;

14.4. pilietiškumo – vaikai skatinami pažinti savo tautos ir vietovės papročius, tradicijas, kalbą, kultūrą.

III. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

15. Tikslas – atsižvelgiant į pažangiausias mokslo ir visuomenės raidos tendencijas, padėti vaikui tenkinti prigimtinius, kultūros, socialinius bei pažintinius poreikius.

16. Uždaviniai:

16.1. užtikrinti įstaigos dirbančiųjų ir šeimos dermę ugdant saugų ir sveiką vaiką, besirengiantį mokymuisi valstybine kalba;

16.2. sudaryti palankias sąlygas perimti tautos kultūros pagrindus, tobulinti dorines normas ir vertybines nuostatas;

16.3. ugdyti vaiko kūrybiškumą, atsakomybę, žadinti jautrumą aplinkiniams ir aplinkai;

16.4. sudaryti sąlygas žaidimo plėtotei, tenkinti aktyvumo ir judėjimo poreikį.

IV. UGDYMO TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

Gebėjimai ir vertybinės nuostatos	Veiklos tematika	Vaiko veiksenos, metodai ir priemonės
Komunikavimo kompetencija		
<p>Bendrauja lietuviškai Klausosi tautosakos ir grožinės literatūros kūrinių Bendrauja su bendraamžiais ir suaugusiais Plečia savo žodyną Sieja kalbą su judesiu Mokosi pažinti raides</p>	<p>„Mokykimės taisyklingai kalbėti lietuviškai“ „Seku seku pasaką“ „Pastebėk ir įvardink“ „Moki žodį - žinai kelią“ „Kuriame pasaką“ „Garsiukų ir raidelių šokis“ „Pastebėk ir pavadink“ „Darbelius dirbam, daineles dainuojam“ „Gyvi, gyvi, kas pavasarį klyvi...“ „Melagis melavo, per tiltą važiavo...“ „Raidės ir skaičiai gali gyventi visur“ „Šilti ir stebuklingi“</p>	<p>Metodai: pokalbis, pasakojimas, eilėraščių konkursai, poezijos šventės, pasakų popietės, individualizuota logopedo veikla, vaidmeninių ir kūrybinių žaidimų organizavimas, pasivaikščiojimai, žaidimai su smėliu ir gamtine medžiaga, kalendorinės šventės, išvykos į teatrą, teatro savaitė darželyje, parodos, viktorinos ir kt. .Klausymas (pasakų, eilėraščių, pasakojimų, pasakų su dainuojamaisiais tarpais, smulkiosios tautosakos elementų, dainelių, garso įrašų, gamtos garsų klausymas). Kalbėjimas ir pasakojimas (rytiniai pasisveikinimai, individualūs pokalbiai, projektinė veikla, vaidmeniniai žaidimai, eilėraščių, pasakų kūrimas ir kitos veiksenos). Skaitymas (žaidimai su raidelėmis, knygučių vartymas, pratimų užduočių atlikimas, savo vardo raidės atpažinimas užduotėlėse, stalo žaidimai savarankiškai atliekant skaitymo užduotis ir kt.) Rašytinė kalba (rašytinių užduočių atlikimas, piešimas, lipdymas, aplikavimas, raidžių, žodžių, tekstų kopijavimas, savos kūrybos knygelių gaminimas ir kt.) Priemonės: knygelės, žaislai, šeimos nuotraukos, stalo žaidimai, kompaktiniai diskai su muzikiniais, pasakų įrašais, raidės, piešimo priemonės</p>
Sveikatos saugojimo kompetencija		
<p>Lanksčiai orientuojasi ir prisitaiko aplinkoje Turi teisingo maitinimosi pagrindus Turi saugaus eismo įgūdžių</p>	<p>„Sportuojame visa šeima“ „Žiemos išdaigos“ „Aš – eismo dalyvis“, „Vaistažolės mamos darže“ „Kas skanu ir sveika?“</p>	<p>Metodai: pokalbiai, praktinė veikla, tyrinėjimai gamtoje, darbas grupėse, ryto mankšta, kūno kultūros valandėlės, ritmika, judrūs ir sportiniai žaidimai, varžybos, konkursai, sveikatos savaitės, akcijos, šventės, ekskursijos, sportinės pramogos, savaiminė judri vaikų veikla lauke. Judri žaidybinių ir sportinių veikla (saugus ėjimas, bėgimas, laipiojimas, mėtymas,</p>

<p>pradmenis Turi žinių apie asmens higieną Įvertina sveikatos būklę</p>	<p>„Noriu augti stiprus sveikas“ „Vitaminų savaitė“ „Žiemos išdaigos“ „Ar galima ragauti žolytę“ „Aš saugus, kai žinau pagalbos telefoną 112“ “Kelias į darželį” “Kaip aš pereinu gatvę?” Vaikų pasiūlytos</p>	<p>sportiniai muzikiniai, lavinamieji žaidimai, žaidimai su taisyklėmis, be taisyklių, su varžybų elementais, krepšinio technikos elementai, fiziniai pratimai ir kt.) Asmens higiena (rankų plovimas, veido prausimasis, dantukų valymas, burnos skalavimas, darbo, žaidimo vietos ir žaislų tvarkymas, naudojimas nosinaite, servetėle ir kt.) Socialinės patirties plėtojimas (gyvenimiški žaidimai). Prevencinė sveikatinimo veikla (žinios apie vaistus, psichiką veikiančias medžiagas, blogus įpročius). Sveikos mitybos ugdymas (žinių apie sveikatinančią mitybą turtinimas, pačių gamintų sveikuoliškų patiekalų ragavimas, produktų derinimo pradmenys ir pan.) Saugus eismas (kūrybiniai, didaktiniai ir stalo žaidimai). Priemonės: sportinis inventorių, knygelės, vaizdinė medžiaga, piešimo priemonės.</p>
--	--	---

Pažinimo kompetencija

<p>Domisi viskuo, kas yra aplinkui Geba įvardinti aplinkos objektus, reiškinius Geba grupuoti, lyginti daiktus pagal savybes Geba papasakoti apie save, savo šeimos narius</p>	<p>“Gyvūnai – mūsų draugai” “Baltos šaltos žiemužės džiaugsmas ir vargai” “Augalų gyvybės ratas” “Už švarią žemę” „Mano kaimas“ „Protingi ir išdykę skaičiai“ „Kiek darbelių, kiek darbų“ „Daiktai iš praeities“ „Kelias į darželį“ „Kaip duonelė atsiranda“ „Išmatuokime, pasverkime, atspėkime, palyginkime“ „Gyvybė ten, kur vanduo“ „Visas pasaulis pilnas spalvų“ Vaikų pasiūlytos</p>	<p>Metodai: pokalbis, pasakojimas, stebėjimas, tyrinėjimas, fiksavimas, analizavimas, išvykos į gamtą, įvairūs bandymai, pramogos, žaidimai. Aplinkos pažinimo veikla (pažintis su grupės, darželio aplinka; lankymasis Rudaminos pašte, vaistinėje, kultūros centre, gimnazijoje, meno mokykloje, v priežiūros centre, paukštyne, bažnyčioje ir kt.; mokosi nusakyti savo adresą, mamos ir tėčio darbo vietas, senelių gyvenamosios vietos pavadinimą; piešia Rudaminos žemėlapi, pažymi kelią nuo namų iki darželio ir kt.) Gamtos pažinimo ir ekologinio ugdymo veikla (stebi augalus ir gyvūnus, gamtos spalvas; pasivaikščiavimų, ekskursijų metu renka gamtinę medžiagą ir grupėje kuria iš jos darbelius; žaidžia su smėliu ir vandeniu, žymi kalendorių, apibūdina orus, gamtos reiškinius; gamina ir ragauja daržovių, vaisių valgius, žolelių arbatas; puošia grupės interjerą pagal metų laikus; žaidžia didaktinius žaidimus; varto enciklopedijas, albumus, atlieka nesudėtingus augalų priežiūros darbus; mokosi tausoti ir gerbti augaliją ir gyvūniją, puoselėti aplinką, kurioje gyvena, žiūri filmukus apie gamtą, gyvūnus ir kt.) Tiriamoji veikla (atlieka bandymus su vandeniu, sniegu, vašku, šviesa, šalčiu, magnetu, augalais, spalvomis; užrištomis akimis atpažįsta vaisius, daržoves pagal skonį, kvapą; klausosi ir atpažįsta įvairius aplinkos garsus; žaidžia su matavimo priemonėmis: svarstyklėmis, centimetrinėmis juostelėmis, smėlio laikrodžiu, pėda, žingsniu ir pan.; konstruoja, kuria ornamentus iš geometrinių figūrų ir kt.).</p>
--	---	--

		<p>Priemonės: matavimo priemonės (liniuotės, svarstyklės, centimetrinės juostelės, termometrai, laikrodžiai, sutartiniai matai ir kt.) kalendorius, žemėlapiai, enciklopedijos, džiovinti augalai, sėklos, konstruktoriai, dėlionės, loto, padidinamieji stiklai, kompiuteriai, interaktyvi lenta, vaizdajuostės, garsajuostės ir kt.</p> <p>ietinėse kapinėse, sveikatos</p>
--	--	--

Meninė kompetencija

<p>Geba kurti, reikšti jausmus, mintis, nuotaiką meninės raiškos priemonėmis</p> <p>Geba išgyventi kūrybinio pasitenkinimo jausmą</p> <p>Geba pinti, lankstyti, konstruoti</p> <p>Geba fantazuoti, kursti siužetą žaidimams</p> <p>Geba eksperimentuoti spalvomis</p> <p>Geba atlikti nesudėtingas ritmines užduotis</p> <p>Geba ritmingai atlikti šokio judesius</p>	<p>„Mano vaizduotės pasaulis“</p> <p>„Šokim, trypkim netingėkim“</p> <p>„Adventiniai vakarojimai“</p> <p>„Kiekvienam po margutį“</p> <p>„Piešiu aš, mama ir tėtis“</p> <p>„Dovanėlė mamai“</p> <p>Darbelius dirbam, dainelės dainuojam“</p> <p>Piešiu aš, mama, ir tėtis“;</p> <p>Visas pasaulis pilnas spalvų“</p> <p>“Pirksim, parduosim, šoksime, dainuosim“;</p> <p>“Užgavėnių išdaigos“;</p> <p>“Sveikinu Žemę dainelėmis ir eilėraštauais“;</p> <p>Šeimos šventė “Aš jūsų vaikelis“;</p> <p>Vaikų pasiūlytos.</p>	<p>Metodai: meninės veiklos valandėlės, mini projektai, parodos, žaidimai, muzikos valandėlės, šventės, pramogos, koncertai, konkursai, teatro savaitė, darželio tradiciniai renginiai, išvykos į „Lėlės“ teatrą.</p> <p>Dailės veikla (žaidžia spalvomis tepiodami, piešia, tapo, štampuoja, lieja akvarelę; kerpa, plėšo, klijuoja; lipdo, volioja, kočioja plastiliną, modeliną, tešlą; iliustruoja savos gamybos knygutes; dekoruoja audinį, keramiką, akmenukus, kriaukles, stiklą, plastiką ir pan., kuria darbelius kartu su šeimos nariais, rengia parodas ir kt. varto dailės, fotografijos albumus, vaizdajuostes su architektūros vaizdais ir kt.).</p> <p>Muzikinė veikla (klausosi įvairios muzikos; dainuoja, mėgdžioja gamtos, muzikos garsus; groja vaikiškais instrumentais; atlieka judesius pagal ritmą, dainelės turinį; žaidžia muzikinius žaidimus; rengia koncertus, pramogas, šventes; klausosi atlikėjų iš meno mokyklos; vyksta į Rudaminos kultūros centre, meno mokykloje, gimnazijoje organizuojamus koncertus).</p> <p>Teatrinė veikla (klausosi įvairių grožinės literatūros kūrinių; pasakoja, kuria įvairias istorijas; manipuliuoja lėlėmis, įvairiais daiktais; deklamuoja, vaidina, kuria eilėraštauais; klausosi garsajuostėse įrašytų pasakų, žiūri vaizdajuostes.</p> <p>Priemonės: estetiška aplinka, dažai (guašas, akriliniai, tekstiliniai, vitražiniai, akvareliniai, spalvoti klizai ir kt.), pieštukai, flomasteriai, kreidelės, teptukai,</p>
---	---	---

		paletės, popierius, tekstiliniai audiniai, netradicinės piešimo priemonės (akmenukai, keramikos dirbiniai, medžio atraižos, aliuminio folija, polietilenas ir pan.), lentelės, modelinas, plastilinas, mediniai iešmeliai, žirklys, klijai, spalvotas popierius ir kt., muzikos instrumentai (tarškučiai, švilpynės, varpeliai, pagaliukai, būgneliai), garsajuostės, vaizdajuostės, muzikos centras.
Socialinė kompetencija		
Kaupia socialinę patirtį, suvokias teigiamas ir neigiamas savybes Geba būti kartu su kitais, padėti jiems Žaisdamas naudojami turima socialine patirtimi Geba dalintis žaislais, suvokia nuosavybės teisę Geba analizuoti problemas, pajusti mandagaus, atidaus, pagarbaus bendravimo privalumus	„Mano šeima“, „Mamos mokykla“ „Mano draugai“ „Mano tėvynė – Lietuva“, „Mano ir kitų teisės“ „Šilti ir stebuklingi žodžiai“ „Kas kokius turi namus?“ „Nesumindyk skruzdėlytės“ „Uždegsim atminties ugnelę“ „Tu ne vienas pasaulyje“ „Gražiausi darbeliai ir geriausi žodeliai – Mamytėms“ „Noriu būti toks kaip tėtis“ Vaikų pasiūlytos.	Metodai: pokalbis, pasakojimas, skaitymas, viktorinos, žaidimai, diskusijos, išvykos į teatrą, gamtininkų stotį, tėvų dienos, pramogos, šventės, parodos, teatro savaitė, gyvūnų globos diena ir kt. Šeimos vertybių ugdymas (vaidmeniniai žaidimai imituojant šeimos narius, pasiskirstant pareigomis, šeimos piešimas, šeimos medžio sudarymas, šeimų panašumų, skirtumų išsiaiškinimas, pasakų apie našlaičius klausymas, pokalbiai apie šeimų tradicijas ir kt.) Pilietiškumo ugdymas (meninė veikla naudojant tautodailės elementus, senoviškus daiktus; etninių žaidimų, ratelių, dainelių, posakių, mišlių, skaičiuočių mokymasis; dalyvavimas parodėlėse gimtinės, Tėvynės tematika; ruošimasis ir dalyvavimas valstybinėse šventėse ir kt.) Vertybinių nuostatų ugdymas (žaidimai, meninė veikla, pramogos, šventės dalyvaujant ugdytinių šeimų nariams; gerumo akcijos kuriant ir puoselėjant darželio tradicijas, gimtadienių dovanėlių grupės draugams gaminimas; dėmesys savo augintiniams, rūpestis paukšteliais žiemą ir kt.) Tolerancijos ugdymas (filmukų patyčių prevencijai žiūrėjimas ir aptarimas, pasakų apie kitaip atrodančius, maštančius, kalbančius klausymas, bendri žaidimai su kitakalbiais pratinantis nesišaiptyti, nesijuokti iš neteisingai išsakyto žodžio ir pan., popietės su seneliais, mokantis paslaugumo, pagarbos ir kt.) Priemonės: albumai, paveikslai, pasakų knygos, enciklopedijos, žurnalai, bukletai, tautinė simbolika, vaizdajuostės, konstruktoriai, žaislai (lėlės, vežimėliai, baldeliai, indeliai, drabužiai, įvairių profesijų atributai...), stalo žaidimai, didaktiniai žaidimai, netradicinės ugdymo priemonės, informacinės technologijos.

V. UGDYMO PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

17. Pasiekimų vertinimo tikslas – pažinti vaiką, jo gebėjimų ir patirties kaitą, numatyti tolesnes ugdymo(si) perspektyvas.

18. Vaikų ugdymo pasiekimų vertinimo būdai ir metodai: stebėjimas, pokalbis su vaiko tėvais, vaiko veiklos analizė.

19. Vaikų pasiekimų vertinimas atliekamas 2 kartus per metus (gruodžio ir gegužės mėnesį). Prireikus atliekami tarpiniai vertinimai.

20. Pasiekimų fiksavimas ir pateikimo formos. Vertinimas vyksta žodžiu ir raštu. Jis fiksuojamas vaiko pasiekimų aplanke. Jame talpinama vaiko stebėjimų protokolai, kūrybinių darbelių pavyzdžiai, atspindintys pasiekimus, vaiko išsireiškimai apie save, aplinkinius, gyvenimą grupėje, šeimoje, pedagogo pastebėjimai, tėvų mintys apie vaiką. Su vaiku nuolatos aptariami jo darbai, akcentuojama jo pažanga, patiriama sėkmė.

21. Vertinimo rezultatai aptariami individualiuose pokalbiuose su tėvais, metodinės grupės susirinkimuose.

VI. NAUDOTI ŠALTINIAI IR LITERATŪRA

22. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimo įstatymas (2011-03-17. Nr. XI-1281).

23. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 7 d. įsakymas Nr. 1009 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo“ (Žin., 2011, Nr. 38-1804).

24. Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (Žin., 2010, Nr. 50-2454).

25. Adaškevičienė A., Bugarevičiūtė E. Vaikų fizinės sveikatos ir kūno kultūros ugdymas. Klaipėda, 2004.

26. Monkevičienė O. Naujojo ugdymo turinio bei kūrybinio jo įgyvendinimo būdų psichologinės-pedagoginės ištakos, - Vėrinėlis. 1995.

27. Šeibokienė G. Ikimokyklinis ugdymas: kur esame ir kur link eisime.

28. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. Vilnius. Švietimo aprūpinimo centras, 2006.

29. Lietuvos vaikų darželis: praeitis ir dabartis. V., Leidybos centras, 1999.

30. D. Trister, L. J. Colker, Ikimokyklinio amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymas, 2007.

31. V. Gražienė, Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų bei pažangos vertinimo gairės ir aprašai, 2008.

PRITARTA

Riešės gimnazijos tarybos

2012–12–13

protokoliniu nutarimu Nr.V2 – 7